

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری طرح درس بالینی (Course plan)

عنوان درس: کارآموزی پرستاری سلامت روان	شماره درس: 5132318
نوع و تعداد واحد: کارآموزی، 1 واحد	دروس پیش نیاز: پرستاری سلامت روان
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری، ترم 4	نیمسال تحصیلی: اول 1405-1406
زمان کارآموزی: روزهای هفته	محل کارآموزی: بخش های روانپزشکی بیمارستان خورشید و فارابی
مسئول درس: دکتر فاطمه لهراسبی	شماره تماس: 37927607

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه اول - شماره اتاق 152، دوشنبه ها 4-2
Email: : FLohrasebi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: اعضای گروه روانپرستاری

شرح درس:

بیماران مبتلا به اختلالات روانی، سهم بزرگی از بیماران را در جامعه تشکیل می دهند. این بیماران در جامعه و مراکز درمانی نیاز به مراقبت دارند. بر اساس شرایط ویژه این بیماران، ارائه مراقبت های پرستاری به بیماران مبتلا به اختلالات روان نیاز به دانش و مهارت های تخصصی دارد. کارآموزی سلامت روان با هدف آشنایی دانشجویان با محیط بالینی روان پزشکی سعی در ارتقاء مهارت های عاطفی، شناختی و عملکردی دانشجویان پرستاری در مواجهه با بیماران بستری در بخش های روان پزشکی و توجه به مشکلات سلامتی روانی و اجتماعی و معنوی مددجویان در قالب ارائه فرایند پرستاری دارد.

هدف کلی:

به کارگیری آموخته های نظری و مهارت های علمی و عملی در مراقبت از مددجویان بزرگسال با مشکلات بهداشت روان بر اساس فرآیند پرستاری.

اهداف رفتاری:

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند

- تحت نظارت استاد خود با مددجو بطور مستقل، در جمع دانشجویان، ارتباط برقرار نمایند
- اصول مربوط به مراحل سه گانه ارتباط شامل آشنایی، کار و اختتام را رعایت نمایند
- تکنیک های مختلف ارتباط درمانی نظیر توجه کردن، گوش دادن فعال، انعکاس احساس و خلاصه نمودن گفتار مددجو را به کار ببرند
- طی برقراری ارتباط درمانی از موانع ارتباطی اجتناب نمایند.
- محتوای مصاحبه مربوط به برقراری یک ارتباط درمانی با یک بیمار را ثبت و تحلیل نموده و به استاد تحویل دهند.
- مهارت های برقراری ارتباطات اجتماعی اثربخش را به بیمار آموزش دهند.
- مهارت های برقراری ارتباط با بیمار را به خانواده بیماران آموزش دهند.
- بر استفاده از مهارت های فرایند پرستاری در دو گام اول بررسی و تشخیص پرستاری اهتمام ورزد.
- شرح حال روانپزشکی از بیمار اخذ نمایند.
- معاینه وضعیت روانی (MSE) از بیمار به عمل آورند
- توانایی های بیمار را مورد ارزیابی قرار دهند
- عوامل خطر بروز مشکلات روانی را در بیماران بررسی نماید.
- نقاط قوت و توانمندی های بیمار را ارزیابی نماید.
- بر اساس بررسی و شناخت انجام شده و بر اساس تشخیص های پرستاری ناندا، بتواند تشخیص پرستاری صحیح را داشته باشد.
- گزارش پرستاری (شفاهی و مکتوب) را در خصوص بیماران مبتلا به اختلال روان ارائه دهد.

شیوه کارآموزی:

با حضور دانشجو در بخش در ساعت مقرر، استاد بالینی با بیان اهداف کارآموزی و آشنا نمودن دانشجو به شرایط محیط یادگیری، با تعیین دانشجو بایستی .مددجو برای هر دانشجو و مشخص نمودن برنامه کارآموزی، شرایط را برای فراگیری آموزش الزم دانشجو فراهم می کند تلاش نموده و از راهنمایی های استاد مربوطه جهت ارتقاء مهارت های بالینی خود استفاده نماید.

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

نمره	روش های پیشنهادی ارزشیابی	مؤلفه های اصلی	حیطه ارزشیابی
5 نمره	چک لیست مهارت، DOPS، OSCE، بررسی فعالیت های بالینی ثبت شده (مانند لاگ بوک)	انجام صحیح مهارت های مورد انتظار دوره، رعایت استانداردهای انجام کار، ایمنی بیمار، کنترل عفونت، استفاده صحیح از تجهیزات، دقت و تسلط در اجرای مهارت ها	1. مهارت های عملی بالینی

۲. عملکرد بالینی	ارزیابی جامع بیمار و جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل اطلاعات و شناسایی مشکلات بیمار، استفاده از فرایند پرستاری، اولویت‌بندی نیازهای بیمار، برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت، ارزشیابی پیامدهای مراقبتی، تصمیم‌گیری و قضاوت بالینی	مشاهده مستقیم استاد، فرم ارزشیابی عملکرد بالینی، ارائه و تحلیل مورد بالینی، Mini-CEX	7 نمره
۳. دانش و استدلال بالینی	دانش مرتبط با مراقبت، ارتباط دانش نظری با اقدامات بالینی، تحلیل شرایط بیمار، حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد	آزمون کتبی ورودی 1 تا 2 نمره، آزمون کتبی پایان کارآموزی 2 تا 3 نمره (آزمون کتبی مبتنی بر مورد (Case-based)/ مبتنی بر سناریو)	4 نمره
۴. حرفه‌ای‌گری و اخلاق حرفه‌ای	مسئولیت‌پذیری، ارتباط حرفه‌ای با بیمار و تیم درمان، رعایت حقوق بیمار، محرمانگی، پاسخگویی، کار تیمی و رفتار حرفه‌ای	مشاهده مستمر استاد، بازخورد و ارزیابی رفتار حرفه‌ای	4 نمره
جمع کل			۲۰ نمره

سیاست‌ها و قوانین دوره

- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت ۷:۳۰ در بخش حضور یافته و تا ساعت ۱۲:۳۰ حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل بیمارستان بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از بخش بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.
- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.
- دانشجویان موظف‌اند فعالیت‌های بالینی خود را حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی در سامانه طبیب به نشانی portfolio.mui.ac.ir ثبت نمایند.
- در صورت نیاز به برگزاری راند آموزشی/ بالینی، حداکثر یک ساعت، ترجیحاً در ابتدا یا انتهای روز کارآموزی، به این فعالیت اختصاص می‌یابد و بخش عمده زمان کارآموزی به فعالیت‌های بالینی و یادگیری در محیط بالین اختصاص داده می‌شود.

شرح وظایف فراگیران

فراگیران موظف‌اند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:

- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان بخش، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- در فعالیت‌های بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیت‌های آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

- کوشان و واقعی، روانپرستاری بهداشت روانی. 1. تهران: انتشارات اندیشه رفیع، 1402

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- فورتیناش کاترین. طرحهای مراقبت روانپرستاری. ترجمه محمدآقاجانی، تهران، نشر اندیشه رفیع، 1391
- آن اسحاق. اصول روانپرستاری. ترجمه جهانگیر مقصودی، اصفهان، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، پاییز 1383.
- قضاوی، زهرا و لهراسبی، فاطمه. مهارت‌های ارتباطی با بیماران بستری در بخش روان پزشکی اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش روانپزشکی

اهداف رفتاری بر اساس دو مرحله اول فرایند پرستاری	تاریخ
آشنایی دانشجویان با بخش روان پزشکی، وظایف دانشجویان، نحوه آموزش و چگونگی ارزشیابی	روز اول
آشنایی دانشجویان با اصول کلی ارتباط و مهارت‌های ارتباطی. برقراری ارتباط با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی در حضور استاد مربوطه	روز دوم

روز سوم	آشنایی دانشجویان با اصول و مهارت های ارتباط درمانی در بخش روانپزشکی. برقراری ارتباط درمانی به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی. ارائه کیس توسط دانشجو.
روز چهارم	آشنایی دانشجویان با اصول و مهارت های ارتباط غیر درمانی در بخش روانپزشکی. برقراری ارتباط درمانی و پرهیز از ارتباط غیردرمانی به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی. ارائه کیس توسط دانشجو. رفع ابهام و بازخورد به دانشجویان
روز پنجم	آشنایی دانشجویان با چگونگی اخذ شرح حال از مددجوی بستری در بخش روان پزشکی. برقراری ارتباط درمانی با مددجو و اخذ شرح حال از وی به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی. ارائه کیس توسط دانشجو. رفع ابهام و بازخورد به دانشجویان
روز ششم	آشنایی دانشجویان با چگونگی معاینه وضعیت روان در مددجوی بستری در بخش روان پزشکی. برقراری ارتباط درمانی با مددجو، اخذ شرح حال و معاینه وضعیت روان به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی. ارائه کیس توسط دانشجو. رفع ابهام و بازخورد به دانشجویان
روز هفتم	آشنایی دانشجویان با چگونگی معاینه وضعیت روان در مددجوی بستری در بخش روان پزشکی. برقراری ارتباط درمانی با مددجو، اخذ شرح حال و معاینه وضعیت روان به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی. ارائه کیس توسط دانشجو. رفع ابهام و بازخورد به دانشجویان
روز هشتم	ارزیابی عوامل خطر بروز بیماری و نقاط قوت بیمار در درمان . آشنایی دانشجویان با تشخیص های پرستاری NANDA که در بخش روانپزشکی کاربرد دارد. برقراری ارتباط درمانی با مددجو، اخذ شرح حال و معاینه وضعیت روان به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی و مشخص کردن تشخیص های پرستاری در مددجو. ارائه کیس توسط دانشجو. رفع ابهام و بازخورد به دانشجویان
روز نهم	آشنایی دانشجویان با تشخیص های پرستاری NANDA که در بخش روانپزشکی کاربرد دارد. برقراری ارتباط درمانی با مددجو، اخذ شرح حال و معاینه وضعیت روان به صورت فردی و گروهی با مددجوی بستری در بخش روانپزشکی و مشخص کردن تشخیص های پرستاری در مددجو. ارائه کیس توسط دانشجو. رفع ابهام و بازخورد به دانشجویان
روز دهم	ارزشیابی دانشجویان

شرح، تعداد و سطح فعالیت های کارآموزی

تعداد و سطح فعالیت				شرح فعالیت	
مستقل	با نظارت	با کمک	مشاهده گر	عنوان فعالیت	ردیف
---	---	---	1 مورد	آشنایی با بخش روانپزشکی و قوانین و مقررات بخش	1
2 مورد	2 مورد	2 مورد	2 مورد	اخذ شرح حال جامع	2
2 مورد	2 مورد	2 مورد	2 مورد	معاینه وضعیت روان مددجو	3
2 مورد	2 مورد	2 مورد	2 مورد	برقراری ارتباط درمانی	4
2 مورد	2 مورد	2 مورد	2 مورد	شناسایی نقاط قوت و عوامل خطر و تعیین تشخیص پرستاری	5
2 مورد	1 مورد	---	----	ارائه کیس بالینی در گروه	6